

tüteted

HABERLER

ANAYASANIN, HERKESİN MALİ GÜCÜNE GÖRE VERGİLENDİRİLMESİNİ ÖNGÖREN 61. MADDESİ YAŞAMA GEÇİRİLMELİDİR. EĞER ÜCRETLİLERİN VERGİ YÜKÜ GERÇEKTE AZALTIYORSA, ÖNCELİKLE ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİNE ESAS OLARAK BELİRLENEBİLECEK ÜCRET MİKTARI BUGÜN İÇİN ÜCRETLİLERİN ASGARİ GEÇİMİNİ SAĞLAYACAK BİR RAKAMA YÜKSELTİLMELİDİR. BU KONUDA HAZIRLANAN SON HÜKÜMET TASARISI DAR GELİRLİLERLE ALAY ETMENİN ÖTESİNDE BİR ANLAM TAŞIMAMAKTADIR.

TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker basına yaptığı bir açıklamada, ücretlilerin üzerindeki vergi yükünün azaltılmasının acil bir ihtiyaç olduğunu, asgari geçim indirimini yükseltmek suretiyle bu yükü azaltmayı amaçladığı iddia edilen son hükümet tasarısının bu konuda yetersiz kaldığını belirtti. Mevcut yasalar ve bugünkü uygulama ile ücretliler dışında kalan gelir gruplarının vergi kaçırmasının adeta teşvik edildiğini anlatan Göker, Anayasanın herkesin mali gücüne göre vergilendirilmesini öngören 61. maddesinin yaşama geçirilmesini istedi ve "eğer ücretlilerin vergi yükü gerçekten azaltılmak isteniyorsa, herşeyden önce asgari geçim indirimine esas olarak belirlenecek ücret miktarı bugün için gerçekten ücretlilerin asgari geçimini sağlayacak bir rakama yükseltilmelidir" dedi. Asgari geçim indirimi konusunda hazırlanan hükümet tasarısının, dar gelirli ücretlilerle alay etmenin ötesinde bir anlam taşımadığını belirten TÜTED Genel Başkanı, açıklamasında özetle şu görüşlere yer verdi:

"Ülkemizde vergilerin ağırlığının sabit gelirli ücretliler üzerine yüklendiği açık bir gerçektir. Resmi rakamlara göre 1962 yılından bu yana sanayicilerin, tüccarların, çiftçilerin ve serbest meslek erbabının ödediği gelir vergisi, sabit gelirli lere oranla gittikçe azalmaktadır. Son rakamlar, ücretlilerin gelir vergisi içindeki payının yüzde 69, buna karşılık ulusal gelirin yüzde 68'ini alan sanayiciler, tüccarlar, çiftçiler ve diğerlerinin payının yüzde 31 olduğunu göstermektedir.

ÜCRETLİLERİN DIŞINDAKİ GELİR GRUPLARININ VERGİ KAÇIRMASI ADETA TEŞVİK EDİLİYOR

"Ücretlilerden gelir vergisi anında ke-silmektedir. Oysa, ücretlilerin dışında kalan gelir gruplarına vergi ödeme konusunda geniş olanaklar tanınmıştır. Mevcut yasalar ve bugünkü uygulama, ücret-

ÜCRETLİLERİN VERGİ YÜKÜ AZALTIYORSA

liler dışındakilerin vergi kaçırmasını adeta teşvik etmektedir. Maliye Bakanlığı, vergi mükelleflerinin ancak yüzde 3 ile 7'sini denetleyebilmektedir. Vergi uyumsuzlukları ortalama 3 ila 7 yılda çözülebilmektedir. Bu konuda, kaçırılan vergi, SSK primi ve diğer kamu alacaklarını bağışlayan son Af Yasası, siyasal iktidarların vergilendirme politikası anlayışının çok belirgin bir örneğidir.

HÜKÜMET TASARISI ÜCRETLİLERLE ALAY EDİYOR

"Bugün için, ücretlilerin vergi yükünün azaltılması, dar gelirli lere eline geçen sınırlı paranın bu yolla bir miktar artırılması, acil bir görev olarak belirmektedir. Bu doğrultuda gittikçe artan tepki ve talepler, sonunda hükümeti de asgari geçim indirimini artıran bir yasa tasarısı hazırlamak zorunda bırakmıştır. Bu dönem meclislerde görüşülmesi olasılığı gittikçe azalan bu tasarıya göre asgari geçim indirimi 2 misli, özel indirim miktarı ise bir misli artırılabilmektedir. Tasarı, bu oranlara ancak 1980 yılında ulaşılmasını öngörmektedir.

"Ne:esinden bakılırsa bakılsın bu tasarı, dar gelirli lere alay etmenin somut bir belgesidir. Sonunda tasarı kanunlaştığı takdirde, 12. dereceden bir memurun eline ancak 99 lira daha fazla geçebilecek, 7. dereceden bir memur 118 lira

daha fazla alabilecektir. Bugün gittikçe ağırlaşan pahalılık karşısında tasarınn öngördüğü artış tek kelime ile gülünçtür.

ÖZEL İNDİRİM ASGARİ ÜCRET DÜZEYİNE ÇIKARILMALI

"Eğer ücretlilerin vergi yükü gerçekten azaltılmak isteniyorsa, bu tasarıda olduğu gibi, vergilendirme tekniğindeki bazı 'hile-i şeriye' düzenlemelerinin ötesinde ciddi yaklaşımlar gerekir. Herşeyden önce, asgari geçim indirimine esas olarak alınacak ücret miktarı, bugün için ücretlinin gerçekten asgari geçimini sağlayacak bir rakama yükseltilmelidir. Ve eğer gerçekten ücretlilerin vergi yükü azaltılmak isteniyorsa, bir ölçüde vergi adaleti sağlanmak isteniyorsa, Sayıştay Denetçileri Demeği Başkanı Sayın Musa Özdemir'in kamuoyuna açıkladığı gibi, yalnızca ücretlilerin yararlanacağı ve halen ayda 150 lira olan özel indirim, asgari ücret düzeyine çıkarılmalı, asgari ücret vergiye esas alınan matrahtan düşülmelidir. Asgari ücretten vergi alınmamalıdır. Bu yapılmadığı sürece, vergi yasalarında yapılacak uyarlamalar ciddiyetten uzak kalmaya mahkumdur."

ALINABİLECEK ÖNLEMLER

Vergi adaletsizliğinin, kapitalist düzenin doğal bir sonucu olduğunu söyleyen

TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, "bugün vergi sistemimizde ücretlilerin aşırı bir yük altında tutulması kuşkusuz bir rastlantı değil, siyasal iktidarların kendi sınıfsal yapılan sonucu uygulamaları politikanın kaçınılmaz bir gereğidir" dedi. Buna karşın, Anayasanın 61. maddesindeki "herkes mali gücüne göre vergi ödemeli" ilkesinin yaşama geçirilmesini talep etmenin bütün emekçilerin acil ekonomik mücadele hedefleri arasında yer alması gerektiğini belirten Göker, kısa dönemde şu önlemlerin getirilmesini istedi:

- Asgari geçim indirimi gerçekten asgari geçimi sağlayacak bir düzeye çıkarılmalıdır.
- Yalnızca ücretlilerin yararlanacağı ve halen ayda 150 lira olan özel indirim, asgari ücret düzeyine çıkarılmalıdır.
- Asgari ücret vergiye esas alınan matrahtan düşülmelidir.
- Vergi tarifesi ücretlilerin yararına yeniden düzenlenmelidir.
- Anayasaya aykırı olan Mali Denge Vergisi, ücretlilerden alınmamalıdır.
- Sermaye sahiplerinin yararına ayrıcalıklar yaratan muafiyetler ve istisnalar kaldırılmalı, gelirler kazandığı yıl içinde vergilendirilmelidir.
- Vergi kaçakçılığına olanak tanıyan Vergi Usul Yasası değiştirilmelidir.
- Vergi denetlemesinin gerçekten yapılabilmesine olanak verecek önlemler vakit geçirilmeden alınmalıdır.

SOSYAL DAYANIŞMA FONU KAMPANYASINA KATILALIM

TÜTED ÜYELERİ!

BURJUVAZİNİN KIYIM VE BASKILARINA UĞRAYAN ARKADAŞLARIMIZLA SÜRDÜRDÜĞÜMÜZ DAYANIŞMANIN SOMUT BİR GÖSTERGESİ OLAN TÜTED SOSYAL DAYANIŞMA FONUNU GÜÇLENDİRELİM. İŞYERİ TEMSİLCİLİKLERİ VE ŞUBE YÖNETİM KURULLARIYLA İLİŞKİ KURALIM. 25 LİRA OLARAK BELİRLENEN FON KURULUŞ KATKILARIMIZI İVEDİLİKLE ÖDEYELİM.

Geçen yılın deneyimleri ve 2. Danışma Kurulunda yapılan görüşmelerin ışığında hazırlanan TÜTED Sosyal Dayanışma Fonu Yönetmeliği, Nisan ayından itibaren yürürlüğe giriyor. Yönetmelikte fonun amacı şöyle belirlendi:

"TÜTED Sosyal Dayanışma Fonunun amacı: üyelerinden tüzük, merkez genel kurul kararları, yönetmelikler, çalışma programı ile merkez yönetim kurulu kararları doğrultusunda TÜTED örgütü içinde sürdürdükleri çalışmadan dolayı zarara uğrayanlara karşılıklı veya karşılıksız yardım yapmaktır."

TÜTED Sosyal Dayanışma Fonu uyarınca, karşılıksız yardımlar sürekli iş görememezlik ve ölüm durumlarında veriliyor. Karşılıklı yardımlar ise, tutuk-

luluk, gözaltı, geçici işgöremezlik, açığa alınma gibi durumlarda yapılıyor. İşten çıkarılma veya tutukluluk dönemi sonunda iş bulamama halinde yönetmelik asgari ücret üzerinden ödeme yapılmasını öngörüyor. Bunun dışında, örgüt çalışmalarından dolayı başka bir kente atanan üyelere taşınma giderlerini karşılamak üzere 'nakil' yardımı yapılabilecek.

Sosyal Dayanışma Fonu Yönetmeliği bütün TÜTED Şubelerine iletildi. Fon için gerekli ön birikimi sağlamak üzere her TÜTED üyesinin en az 25 lira ödemesi, bu konuda şube yönetim kurullarıyla işyeri temsilcilerinin etkin bir çalışma yürütmesi programlanıyor.

DERNEKLERİN FAALİYETLERİNİN YASAKLANMASI SORUNU

Av. ERŞEN SANSAL / TÜTED Hukuk Danışmanı

Ülkemizde, demokratik hakların ve özgürlüklerin kısıtlanmasında, faşist tırmanışın, ikili yöntemle yürütüldüğünü görmekteyiz. Bir yandan şiddet eylemleri, cinayetler, yaralamalar, çeşitli saldırı ve tahripler türünde yürütülen baskılar devam ederken, öbür yandan kanuna dayalı uygulamalar görüntüsünde sürdürülen kısıtlamalar birbirini tamamlamaktadır. Ayrıca bunların birbiriyle dengelenmesi suretiyle, birinin öbürüne dayanak sağlaması ya da destek olması sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu yöntemler, özellikle demokratik kitle örgütleri üzerinde açıkça görülmektedir. Gerçekten de toplumdaki ekonomik ve demokratik haklar bakımından ortak birikim kesitlerinde ortaya çıkan demokratik kitle örgütlerinde, örgütlerin kendisine ve üyelerine yöneltilen saldırılar kadar, bu örgütlerin çalışmalarını engelliyen ve hukuk adına uygulanan yöntemler de önemli olmaktadır. Derneklerin faaliyetlerinin engellenmesi, şu ya da bu şekilde olabilir. Bir derneğin çalışmaları, zora dayanan yöntemlerle de, yasal girişim görüntüleriyle de engellenebilir. Sonuçta hiçbir şey değişmez.

Son zamanlarda, valiliklerce ve başka idare makamlarınca dernek faaliyetlerini yasaklama ve dernek kapatma uygulamalarının örnekleri oldukça artmış bulunmaktadır.

Dernekler ile ilgili kısıtlamalar, büyük ölçüde 12 Mart döneminde gerçekleştirilmiştir. 1961 Anayasası'nda "dernek kurma hakkı", 29. maddede şöyle düzenlenmekteydi:

"Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir. Bu hak, ancak kamu düzeninin veya genel ahlakı korumak için kanunla sınırlanabilir." Madde, 20.9.1971 tarihinde kabul edilen Anayasa'nın değiştirilmesine ilişkin bir kanunla değiştirilerek şu şekle getirilmiştir: "Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir. Bu hakkını kullanımında uygulanacak şekil ve usuller kanunda gösterilir. Kanun, Devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğünün, milli güvenliğinin, kamu düzeninin ve genel ahlakın korunması maksadıyla sınırlar koyabilir. Hiçkimse bir derneğe üye olmaya veya dernekte üye kalmaya zorlanamaz. Dernekler, kanunun gösterdiği hallerde hakim kararıyla kapatılabilir. Devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğünün, milli güvenliğinin, kamu düzeninin ve genel ahlakın korunması bakımından gecikmede sakınca bulunan hallerde de, hakim kararına kadar kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle faaliyetten alıkonabilir."

12 Mart zihniyeti, dernekleşme, örgütlenme hakkının kısıtlanması bakımından Anayasada yapılan bu değişiklik ile yetinmemiş, ayrıca Dernekler Kanunu da aynıyle ele alınmıştır. Nitekim 3512 sayılı Cemiyetler Kanunu yürürlükten kaldırılarak yerine 22.11.1972 tarihinde kabul edilen Dernekler Kanunu yürürlüğe konulmuştur. 3512 sayılı kanunda derneklerin valiliklerce faaliyetten alıkonulabileceğine ilişkin bir hüküm yer almamıştır. Gerçi her ne kadar, derneklerle ilgili idari denetim yolları ve kapıları açık bırakılmış ise de, idari tedbirler konusunda takdir hakkı bu denli geniş tutulmamış, idareye geniş yetkiler tanınmamıştır. Esasen 1961 Anayasasına bakıldığı zaman da derneklerin kapatılabilmesine, anayasal bir dayanağın tanınmamış olduğu, görülür. Anayasanın değiştirilmesinin nedeni de budur. Anayasada yapılan değişiklik ne olursa olsun, derneklerin kapatılması konusunda ilke, "hakim kara-

rı" olarak konulmaktadır. Gerçekten de, derneklerin kapatılabilmesi konusunda yetkili görülebilecek yegane merci, mahkemelerdir. Çünkü ortada, herhangi bir sorumluluğu, yasak olduğu düşünülebilecek bir fiili söz konusu edilebilecek bir durum varsa, bunu araştırabilecek, karar verebilecek olan tek makam da, bu görevin kendisine ait olduğu mahkemelerdir.

Ancak 1630 sayılı kanunun 45. maddesiyle, derneklerin faaliyetten alıkonulabileceğine ilişkin getirilen hükmün uygulamada, adeta sınırsız bir ölçüye varan örnekleri görülmektedir.

Dernekler Kanunu'nun 45. maddesi bir çok yönleriyle tutarsız ve çelişkili bir hükümdür. Valiliklerce, derneklerin faaliyetlerinin durdurulabilmesine ilişkin düzenleme, aslında bir "tedbir" niteliği taşımaktadır. Bu tedbirin uygulanabilmesi için, ilgili valiliğin "gerekçeli bir kararı" bulunması zorunludur. Ancak görülmektedir ki, çoğu zaman bu gerekçe, bir tedbir sınır ve boyutlarını aşarak, derneği suçlu sayan bir "mahkumiyet kararı" şekline büründürülmekte, ya da hiç ortaya bile çıkarılmayarak "gerekçeli olma zorunluluğu" bertaraf edilmektedir. Şüphesizdir ki, saklı kalan bir gerekçenin; gerekçe niteliği kabul edilemez.

Ayrıca faaliyetten alıkoyma işleminin, derneğin merkezinin bulunduğu yerin valiliğince tesis edilmesi halinde, dernek şubelerinin de kapatılmış sayılacağı kabul edilmektedir. Bunun uygulanabilmesi ise, İçişleri Bakanlığının bu görevi yerine getirmesini gerekli kılmaktadır. Bir kere, idari hiyerarşi bakımından, bir valiliğin, Bakanlığın üstünde ve Bakanlığa görev tevdi eden bir yetkiye sahip kılınması sonucunu doğuracağı bakımından bunun mümkün olamayacağı kadar, bir il valiliğinin yetkilerinin, başka bir ilin valiliğinin yetki ve sorumluluk sınırlarına müdahalesi sonucunu yaratması açısından da, bu uygulamanın kabul edilebilmesi mümkün değildir.

Önemli bir nokta da, derneklerin faaliyetlerinin durdurulabilmesi tedbirinin kullanılma ölçüsünün ne olduğudur. 1630 sayılı kanunun 45. maddesi, bunu iki şarta bağlı olarak düzenlemektedir:

a. Fiil bakımından: Devletin ülkesi ve milleti ile bütünlüğünün, kamu düzeninin ve genel ahlakın korunması söz konusu olmalıdır.

b. Zaman bakımından: Gecikmesinde sakınca olan bir durum bulunmalıdır.

Görülmektedir ki, bunların her ikisi de, ancak bir mahkeme kararı ile saptanabilir. Bu konunun mahkemeye iletilerek mahkemeden bir karar istenmesi olanağı varken, bu yol denenmeksizin idari işlem tesis edilmesi, hakkın kötüye kullanılması olmaktadır.

Ancak dernek faaliyetlerine ilişkin asıl söz sahibi, yargı organı olduğuna göre, idari işlemi yargı merciinin kararından uzak tutabilme olanağı da düşünülemez. Nitekim bu olarak TÜTED, TÜM-DER ve TÖB-DER'in faaliyetlerinin yasaklanmasına ilişkin işlemin yürütülmesi, Danıştay 12. Dairesince durdurulmuş bulunmaktadır. Bu, yargısal denetimin, idari işlemin doğruluk ve gerçekliğini araştırıp saptayabilme hakkının bir sonucudur.

Sonuç olarak şunu belirtmek gereklidir ki, derneklerin kapatılma veya faaliyetlerinin durdurulması yetkisinin idari makamlara tanınması, demokratik hakkın özündeki ilkeye aykırıdır. Ancak bu da, gene demokrasi mücadelesinin çözümleyeceği bir husustur.

"Teknikerlerin sorunları genel ekonomik ve demokratik sorunlardan soyutlanamaz"

Tüm Yüksek Teknikerler ve Teknikerler Derneği Başkanı Cihan Hamsici, derneğin kendi malı olan yeni binasına taşınması dolayısıyla düzenlenen bir törende yaptığı konuşmada, "kendi mesleki ve ekonomik sorunlarımızın ülkemizin genel ekonomik ve demokratik sorunlarından soyutlanamayacağını artık çok iyi biliyoruz" dedi. Geçmişe bakarak bugün teknikerlerin mesleki ve ekonomik sorunları doğrultusunda mücadele verirken, kesin ve kalıcı çözümün nerede olabileceğini görüp ona göre politik tavır almanın zorunlu hale geldiğini anlatan Hamsici, özetle şöyle konuştu:

"Tüm çalışanların, teknik elemanların, öğretmenlerin, memurların toplu sözleşmeli grevli sendikal

hakları doğrultusunda verdiği mücadeleye katkımız bu örgüt çatısı altında yeni imkânlarımızla büyüyecektir. Bu çatı altında;

- Tekniker okullarının açılması,
- Mezun olan 15 bin teknikerin yapabilecekleri işlerin yasalarla tesbit edilmesi,
- Her insanın en doğal hakkı olan daha ileri eğitim yapma hakkının teknikerlere de tanınması,
- İsteklerimizin tümünü kapsayan, önemli ve ileri öneriler getiren 7. Milli Eğitim Şurasının teknikerler konusundaki kararlarının hayata geçirilmesi yolundaki mücadelemizi daha güçlü olarak sürdüreceğiz."

OCAK VE ŞUBAT MİTİNGLERİ ÜZERİNE

AYKUT GÖKER / TÜTED Genel Başkanı

Geçtiğimiz Ocak ayında yapılan bölgesel mitingler ve 5 Şubat Ankara mitingi, demokratik kitle örgütlerine zengin deneyler kazandı. Demokratik kitle örgütlerinin işlevleri, üstlenmeleri gereken görevler, kitleleri kavrayış ve kapsamanın, örgüt-kitle diyalektik bütünlüğünü kurabilmenin yolları, yöntemleri konularında daha bir berraklığa kavuşuldu.

Demokratik kitle örgütlerinin Türkiye'nin bugünkü somut koşullarında temel görevlerinin, kitlelerinin ekonomik, demokratik haklarını savunmak, onları bu hakların alınmasına yönelik somut talepler ve somut mücadele biçimleri etrafında toplamak, buradan hareketle ekonomik, demokratik haklar mücadelesini ülke genelinde verilmekte olan demokrasi ve bağımsızlık mücadeleleri ile bütünleştirmek olduğu biçimindeki yaklaşımın geçerliliği, doğruluğu bir kez daha kanıtlandı.

Öğretmen, memur, teknik eleman v.b. katmanları, demokrasi ve bağımsızlık mücadelelerine katabilmenin, işçi sınıfı hareketine kazanabilmenin yolu. onları öncelikle kendi somut sorunları etrafında harekete geçirebilmekten, onlara kendi sorunlarının çözümünün ülke genelindeki sorunların çözümünden bağımsız olmadığını anlatabilmek, kavratılabilmekten geçmektedir. İşçi sınıfı ile diğer çalışanlar arasında diyalog kurabilmesinin, yakınlaşmanın somut temeli budur. TÖB-DER, TÜR-DER ve TÜR-DER son eylemler dizisi ile bu somut temelin inşasına önemli katkılarda bulunmuşlar, daha önemlisi, sağladıkları geniş kitlesel katılımı, kitlelerde uyandırdıkları sıcak ilgi ile bu doğru temelin inşa edilebileceğini göstermişler, kanıtlamışlardır.

Son mitinglerde öğretmenlerin, memurların, teknik elemanların ekonomik, demokratik sorunları ve talepleri ülkenin genel sorunlarından, ülke genelinde verilmekte olan demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinin ana motifini

oluşturan somut taleplerden soyutlanmadan ortaya konulmuştur. Geniş kitleler bu bütünsellik içinde mitinglere sahip çıkmışlar, taleplerini haykırışlar ve bu taleplerini gerçekleştirmek için mücadele etmeye kararlı olduklarını göstermişlerdir. Kitleler, artan faşist baskı ve uygulamaların mücadelelerini geriletemeyeceğini göstermişler, tırmanan faşizme daha bir dirençle karşı koyacaklarını vurgulamışlar, somutlamışlardır. Kitleler, bu yaklaşımlarıyla, ne istediklerini, neye açık olduklarını ve demokratik kitle örgütlerinden ne belediklerini gözler önüne sermişlerdir.

TÖB-DER, TÜR-DER ve TÜR-DER'in bu bir dizi eylem biçiminde somutlanan kitleye açılımları, kitlenin istek ve eğilimleriyle izdüşmüştür. Bu anlamda söz konusu örgütler kitlelerinin bir adım önünde ama onlarla birlikte hareket edebilmenin parlak bir örneğini vermişlerdir.

Bu tutarlılık, bütünlük ve kitlelerin örgütsel gücü eylemlere yöneltilen provokasyonun, bozgunculuğun üstesinden gelmiştir. Maocu diye anılan grupların gerçek yüzü kitle önünde açığa çıkartılmış, mahkum edilmiştir. Bu eylemler dizisinde, provokasyonun üstesinden gelmenin eylemlerden kaçınmakla değil, yapılacak eylemlerin tutarlılığıyla, kitle desteğinin kazanılmasıyla, örgütsel disiplinle mümkün olacağı kanıtlanmıştır.

Öğretmenlerin, memurların, teknik elemanların diğer demokratik kitlelerce desteklenen hareketlerin kazandığı boyut MC'yi ve onun ardındaki güçleri ürktürmüş ve bunun sonucu olarak TÖB-DER, TÜR-DER ve TÜR-DER Ankara valiliğinin eliyle kapatılmıştır. Ama bu anti-demokratik uygulama, demokratik bir kamu oyu oluşmasından, bu örgütlerin demokratik kişi ve kuruluşların daha bir yakın desteğini kazanmalarından, üyelerin kararlılığını artırmaktan başka bir sonuç yaratmamıştır.

TÜR-DER, katıldığı bu eylemlerden güçlenerek çıkmıştır. Doğru demokratik kitle örgütü anlayışının doğal sonucu olarak daha da güçlü, yoluna devam edecektir.

SÖZLEŞMELİ PERSONEL

GÜNAY BOLAZAR / TÜR-DER Merkez Yönetim Kurulu Üyesi

Emperyalizmin sömürü ağı içinde, sömürülen ülke durumunda olan ülkemiz, bu durumun doğal sonucu olarak sanayileşmemektedir. Sanayileşmiş ülkelerin ürünlerinin kullanılması, dağıtım ve pazarlanması için gereken baraj, yol yapımı gibi alt yapı yatırımları ve montajcılık-ambalajcılık türünden pazarlamaya ilişkin yatırımlar ile otomasyona elverişli olmayan, yoğun emek gerektiren dökümcülük türünden işlerin ve artık sanayileşmiş ülkeler için kaba işlerden sayılan, fazla kârlı olmayan motor, kamyon v.b.nin bazı kısımlarının üretimi dışında sanayileşmeye dönük önemli yatırımlar yapılmamaktadır. Yapılanlar da tüketim malları üretiminden öteye gidememektedir.

Sanayileşmiş ülkelerin ürünlerinin gerikalmiş ülkelerde pazarlanması esasına dayanan emperyalist ilişkiler için de sömürülen ülkelerin sanayileşmesi ve sömürü ağının dışına çıkmasının, emperyalistlerin ve onların yerli ortaklarının çıkarlarını aykırı olduğu açıktır. Ancak tüm emekçi sınıf ve tabakaların, bu arada teknik elemanların çıkarları ülkenin sanayileşmesi doğrultusunda birleşmektedir. Sanayileşmiş ya da sanayileşme süreci içine girmiş ülkelerde teknik eleman yaratıcı gücünü kullanabildiği ve değer üretebildiği için saygınlık kazanmakta, arandığı bir eleman olmaktadır. Ülkemizde işletmecilik, yöneticilik, montaj, broşür çevirme ve pazarlama dışında fazla bir istihdam alanı bulamayan teknik elemanlar, bu alanlarda yaptıkları görevin yerine getirilmesi için teknik elemanın kesin zorunluluk olmadığı içinde, eziklik duymaktadırlar. Ancak altyapı yatırımlarında ve pazarlamaya ilişkin yatırımlarda sınırlı da olsa teknik elemana gereksinme duyulmaktadır.

1960'larda teknik eleman sayısının çok az oluşundan ve altyapı yatırımlarında ihtiyaç duyulmasından doğan talep fazlalığı nedeniyle teknik elemanlara, diğer memurlara tanınmayan bazı ayrıcalıklar tanınmıştı. Geçici işlerde ve sözleşmeli olarak teknik eleman çalıştırılmak amacı ile çıkarılmış olan 4/10195 sayılı kararnamenin uygulama alanı yaygınlaştırılmış, teknik elemanların büyük bir çoğunluğu bu kararnameye göre çalışır duruma getirilmiştir.

Özel sektörün yukarıda saydığımız alanlarda çalıştırdığı teknik elemanların sayısını arttırmada yarar görmesi sonucu teknik eleman talep fazlalığı bir sorun olarak ele alınmış ve boğaz tokluğuna teknik eleman çalıştırmak isteyen özel sektörün bu isteği bir yandan önce özel okullar, sonra akademiler ve yüksek okullar ve teknik liseler açarak diğer yandan 4/10195 yürürlükten kaldırılıp kamu kesimindeki teknik elemanlar başka işler aramaya zorlanarak yerine getirilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Yasasının 30.5.1974 tarih ve 12 sayılı yasa gücündeki kararname ile değişik 4. maddesinde, kamu kuruluşlarında hizmetin memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler tarafından yürütüleceği hükme bağlanmıştır. Burada geçen sözleşmeli personel uygulaması 4/10195 sayılı kararnamedeki sözleşmeli personel uygulamasından farklıdır. Alt

yapı yatırımlarını gerçekleştirecek teknik elemanları kamu kuruluşlarında tutmak amacı ile uygulanan 4/10195'e karşın, 657 sayılı yasanın 4. maddesine göre sözleşmeli personel çalıştırılması politik iktidara yakın kişilere istihdam alanı açılması ve bu kişilerin çalışma sırasında her an işten çıkarılma korkusu altında, politik iktidarın eğilimleri doğrultusunda görüş ve hizmet sunması amacı ile kullanılmaktadır. Bu nedenle sözleşmeli personelin ücret ve sayıları siyasi iktidarın iznine bağlanmakta, bu personele ekonomik yönden diğerlerinden daha avantajlı bir durum yaratılmakta, buna karşılık hem memur kapsamı dışında, hem de işçi statüsü dışında tutularak sosyal güvenceden yoksun bırakılmaktadır.

Maddenin incelenmesinden bu personelin geçici işlerde ve istisnai görevlerde çalıştırılmaları nedeniyle idari hukuku açısından memur niteliğine sahip olmadıkları görülmektedir. Bu nedenle sözleşmeli personel ayrıca bir kategori sayılmış ve devletle aralarındaki yasal bağlantının bir akitle kurulacağı, yasal durumların statüye değil bu akte dayanacağı kabul edilmiştir.

Bu durumda sözleşmeli personel 657 sayılı yasanın tanıdığı sosyal haklardan yararlanamamakta, güvence açısından dayanaksız kalmaktadır. Bir devlet memurunun görevine son verilebilmesi için getirilen sınırlamalara karşın sözleşmeli personelin savunmasına dahi gerek duyulmadan işine son verilebilmektedir.

Sözleşmeli personel madde de açıkça belirtildiği gibi işçi de sayılmamaktadır. Bu nedenle sendikalara üye olma ve bu yolla güvence sağlama hakkından da yoksun bırakılmıştır.

Özel sektörün boğazı tokluğuna teknik eleman çalıştırma arzusunu karşılamak üzere yapılan girişimler bir düzeye kadar amaca uygun sonuç vermiş, ancak gelişim süreci içinde bu girişimlerin amaçlarına zıt gelişmeleri de birlikte getirip güçlendirmeleri önlenememiştir. Başlangıçta özel okullar, akademiler, yüksek okullar ve Teknik Liselerden çıkan çok sayıda teknik eleman piyasada ücretlerin düşmesine neden olmuşsa da gittikçe çoğalan ve sömürüldüğünün bilincine varan bu kitle ekonomik ve demokratik haklarını almak için tüm çalışanlarla birlikte mücadele vermesi gereğini görmüş ve giderek artan bir hızla TÜR-DER çatısı altında örgütlenmeye başlamıştır. Keza 4/10195 kapsamından çıkarılıp devlet memuru yapılan kitle de sosyal güvence içinde çalışabilmek için sendikalaşma haklarının alınmasının zorunlu olduğu gerçeğini kavramıştır.

Sözleşmeli personel de parasal yönden yeterli olanaklara sahip olduğu halde bu durumun yöneticilerinin ağzından çıkan bir sözle sona erdiğini ve kapı dışarı edildiğini görmekte, sosyal güvenceye kavuşabilmek için grevli toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşmak gerektiği bilincine varmaktadır.

Bu nedenle sözleşmeli personel de diğer teknik elemanlar gibi TÜR-DER'e üye olmakta, demokratik ve ekonomik hakları alma mücadelesine katılmaktadır.

ÜCRETLİLERİN VERGİ YÜKÜ

MUSA ÖZDEMİR
Sayıştaş Denetçileri Derneği Başkanı

Kapitalist toplumlarda sermaye sınıfından gerekli vergi alınmadığından vergi yükü ücretlilerin omuzlarında kalmaktadır. Bu gerçek, sistemin ve buna koşut olarak da devletin niteliğinin doğal sonucudur. Çünkü devlet, toplumun sınıflara bölündüğü sırada ve yerde vardır. Tarihsel gelişimin ilk basamaklarında yani ilkel toplumda devletten iz ve eser yoktur. Bu evrede insanlar ilkel koşullar altında çalışmakta, insanlar arasında büyük bir eşitlik bulunmaktadır. Başkalarının emeğine el koyarak yaşayan insanlar olmadığından, topluma egemen ve onu yönetmekle yükümlü bir insan topluluğuna gerek de duyulmamaktadır. Ne zaman ki, en ağır tarım işlerinde tükeninceye dek çalıştırılan bir sınıf insanlar varlıkları için gerekli olanın üstünde ürün elde etmeye başladılar işte o zaman kölenin köle sahibine baş eğmesini, uymasını sağlayan devlet doğdu. Ekonomik gelişmenin yarattığı zorunluluk sonucu kölelik düzeninden feodal düzene ondan da kapitalizme geçiş gerçekleşti ve tarih boyunca toplumun yapısından fıskıran ve yalnız yönetmek, idare ve hükümet etmekle uğraşan insanların meydana getirdiği bir devlet böylece gelişti. Sömürülen sınıfların boyunduruk altında tutulması giderek güçlenip, karmaşık bir takım önlemler zincirini gerekli hale getirdiği, ekonomik gelişmeye uygun olarak devletin görevleri de değişmiş ve pahalaşmıştır. Devlet, egemenliği sürdüremek, iktidarı korumak için bir baskı aracı olma niteliğinin yanı sıra yönettiği topluma bazı sosyo-ekonomik olanaklar yaratma görevini de yüklenmiştir. Böylece siyasal iktidarların bir yıllık ekonomik programları olan bütçeler de gelişmiş, artan giderleri karşılamak için gelirleri artırma gereği doğmuştur. İç ve dış güvenlik, adalet işlerinin yanısıra toplumlar geliştikçe sağlık, eğitim, ulaştırma sorunları da devletin görevi olmuştur. Artık günümüzde devlet, bu kamu hizmetlerini yürütmenin yanısıra doğrudan ekonomik faaliyetlerinde içine girmiş, üretim araçlarının sahibi olmuştur.

İşte devlet, gerek ilk doğuşunda gerekse bugünkü aşamasında, temel görevini yerine getirebilmek, kamu hizmetlerini sürdürebilmek için belli bir paraya gereksinim duymuştur. Buna "devlet geliri" adı verilmiştir. Kapitalist ilişkiler geliştikçe devletin gelire gereksinimi de hızla artmıştır.

Bu gelir nelerden oluşacak ve kimlerden alınacaktır? Sorunun yanıtının devletin ve yürürlükteki toplum düzeninin oluşum ve gelişiminde yattığını genelinde yukarıda anlattık. Şimdi özelinde, günümüz Türkiye'sinde, somutlamaya çalışalım.

ÜCRETLİLERİN DIŞINDA KALANLAR VE DOLAYLI VERGİLER

Devletin gelirleri 3 gruba ayrılmıştır; a) vergi gelirleri, b) vergi dışı normal gelirler, c) özel gelirler. Devletin gelirlerinin 1975 yılında toplamı 113 milyar liradır ve bunun en önemli kısmını vergiler oluşturmaktadır. 1975 yılında vergi gelirlerinin toplamı 94 milyar lira olup bunun toplam gelire oranı % 92 dir. Vergi gelirleri; a) gelirden, b) servetten, c) mallardan, d) hizmetlerden, e) dış ticaretten olmak üzere 5 temel kaynaktan alınmaktadır. Bunların bazıları dolaylı bazılar dolaysız vergilerdir. Tüm kaynaklardan alınan vergi gelirlerinin GSMH ya oranının 1977 yılında % 19,4 e yükselmesi beklenmektedir. Vergi yükü denilen bu oran, batı ülkelerindeki oranın çok gerisindedir. Vergi oranının bu denli düşük oluşu işçi ve memur yani ücretliler dışında kalan gelir gruplarının etkin biçimde vergilendirilmeyişinden kaynaklanmaktadır. Türkiye'de vergi hasılatının ulusal gelire oranının düşük olmasının yanısıra bir diğer önemli özellik de vergi gelirlerinin büyük oranda dolaylı vergilere dayanmasıdır. Dolaylı vergiler, gelir farklılıklarına bakmaksızın herkesin eşit şekilde vergilendirilmesine yol açar. Örneğin ülkemizde şeker ve sigara gibi fakir ve zengin herkesin tükettiği temel tüketim maddeleri birer dolaylı vergi kaynağıdır. Bu maddeleri satın alan

işçi de patron da aynı vergiyi ödemektedir.

Kuşkusuz tüm bunlar birer raslantı değildir. Vergi politikası ile ekonomiyi yönlendirme ve etkileme olanağının bilincinde olan egemen güçlerin tercihidir. Ekonomik ve siyasal iktidarı elinde tutanların vergi politikası ile ekonomik ve sosyal sonuçlar elde etmeleri ve buna uygun vergi sisteminin kurlmaları, aslında kendileri açısından doğaldır, gereklidir. Vergi sisteminin adaletsizliği sermaye sınıfının önemli kaynaklarından ve dayanaklarından biridir. Bireylerin tüketim harcamalarından kısmak suretiyle alınan vergilerin vergi iadesi, verginin inikası (yansıması), vasıtalı vergilerin oranının yükseltilmesi yöntemleri ile ücretlilere yüklenmesi bu düzenin doğal sonucudur. Aşağıda ele alacağımız bazı sorunlar da bu açıdan değerlendirilmelidir.

TEŞVİK EDİLEN VERGİ KAÇAKÇILIĞI

Ülkemizde vergi kaçırma alabildiğine yaygındır. Vergi yasaları, vergi kaçakçılığı teşvik eden yetersizliklerle, boşluklarla, bezenmiştir. Vergi kaçakçılığının saptanması için Vergi Usul Yasasının öngördüğü yöntem uzun ve külfetlidir. Vergi uyumsuzlukları ortalama 7 ilâ 12 yılda çözümlenebilmektedir. Akıl almaz bu durumun ücretliler dışındaki gelir gruplarının işine yaradığı açıktır. Cezalar bu uzun süreç içinde çoğu kez zamar aşımına uğramaktadır. Üstelik af yasalarının fikir suçlarından esirgediği hoşgörü vergi kaçakçılarına şımartacak düzeydedir. Vergi, sosyal sığorta primleri ve diğer kamu alacaklarının cezalarını bağışlayan 1803 sayılı Af Yasası bu açıdan ibretle anımsanacaktır.

Vergi idaresi; personel, araç ve gereç yönünden yetersizdir. Vergi idaresinin gücü 19 milyar lira vergi borcu olan tüccara, sanayiye değil işçiye ve memura yetmektedir. Vergi denetimi geniş ölçüde Maliye Bakanlığına bırakılmıştır. Bugüne dek yaygın ve etkin bir denetimin gerçekleştirilememesinde bağımsız bir denetim organının görevlendirilmemesinin hatırı sayılır payı vardır. Beyanname veren vergi mükelleflerinin % 3 ilâ % 7'sinin denetlenilmesi gerçeği acıdır. Beyanname incelemelerinin, kayıt nizamı kontrolünün, fiili envanter ve maddi kontrolün 1977 yılında da yaygınlık kazanamayacağı söylemek kehanet sayılmamalıdır.

ÜCRETLİLERİN VERGİ YÜKÜ VE HÜKÜMETİN EN AZ GEÇİM İNDİRİMİ TASARISI

Bütçe gelirleri içindeki en büyük ölçekli kalem gelir vergisidir. Gelir vergisinin, gelirden alınan vergiler içindeki payı % 78 dir. Bu yüzden gelir vergisinin belli başlı gruplar arasındaki dağılımı vergi sistemimizin adaletini daha doğrusu adaletsizliğini gösterecektir. Resmi rakamlara göre 1962 den bu yana sanayici, tüccar, çiftçi ve serbest meslek erbabının ödedikleri gelir vergisi sabit gelirlerle oranla gittikçe azalmaktadır. Son bilgilere bakılırsa, sabit gelirli gelir vergisi içindeki payı % 69'dur. Buna karşılık ulusal gelirden % 68 pay alan sanayiciler, tüccarlar çiftçiler ve diğerleri gelir vergisinin % 31'ini ödemektedirler.

Bu açıdan bakıldığında ivedi görev ücretlilerin vergi yükünü azaltılmasıdır. Bu gereğe kamu oyununun baskısı ile boyun eğen hükümet TBMM'ne bu konuda bir tasarı sunmuştur. Ancak bu tasarı, koparılan tüm güvörlülere karşın, işçi ve memur ücretlerinde önemli bir artış sağlamamaktadır.

Tasarıyla, halen yürürlükte bulunan, en az geçim indirimi hadleri 2 misli, özel indirim hadleri bir misli artırılmaktadır. Verilen sadaka bununla da bitmemektedir. Geçici maddelerde yer alan hükümlerle bu artışa kademeli olarak 1980 yılında ulaşılması öngörülmektedir.

Tasarıdaki tutar ve ilkelere göre 11 katsayı esas alındığında 12. derecedeki evli bir çocuklu memurun aylığında 99 lira, 7. derecedeki memurun aylığında 118 lira net artış olmaktadır. Bu rakamlar ücretliler ile alay etmenin simgesidir. Çeşitli vergi hileleri

ve teknik cambazlıkların ardına gizlenerek ücretlilerin vergi yükü azaltılamaz. Bilindiği gibi en az geçim indiriminden ücretlilerden başka tüccar, sanayici, çiftçi ve serbest meslek erbabı da yararlanmaktadır. Buna karşılık özel indirim, yalnızca ücret gelirlerine uygulanan bir indirimdir. Ayrıca tasarı ile gelirin vergisinden indirim hadleri toplamının vergisinin düşülerek ödenecek verginin hesaplanması yöntemi yani "dekot sistemi" muhafaza edilmektedir. Tasarı bu vergi cambazlıklarını düzeltmemektedir. Oysa; açık, anlaşılır ve kolay yöntem vardır.

ÖZEL İNDİRİM ASGARI ÜCRET DÜZEYİNE ÇIKARILMALIDIR

Sadece ücretlilerin yararlanacağı ve halen ayda 150 lira olan özel indirim asgari ücret düzeyine çıkarılmalıdır. Vergiden verginin indirimi yöntemi terk edilmeli, asgari ücret matrahtan indirilmelidir. Çalışanların besin, konut, giyim ve sağlık gibi zorunlu gereksinimlerini karşılamak için ödenen asgari ücretten vergi alınmaması asgari insancıl tavrıdır. Böylece kat sayı 11 olduğunda 12. derecedeki evli 1 çocuklu memurun aylığında ayda 466 lira, 7. derecedeki memurun aylığında ise 630 lira net artış olacaktır. Özel indirimden sadece ücretliler yararlandığından hem diğer kazanç türlerinden vergi kaybı olmayacak hem de ücretliler açısından vergi adaletine kısmen yaklaşılacaktır.

Sırası gelmişken tasarıdaki bir diğer sorunu da ele alalım. 193 sayılı Gelir Vergisi Yasasının 87. maddesinin 4. fıkrasına dayanılarak mevsimlik işçiler, takvim yılı içinde (askerlik, istifa vb. nedenlerle) işten ayrılanlar, takvim yılı içinde işe başlayanlar, takvim yılı içinde emekliye ayrılanlar fazla kesilen vergilerin iadesi isteğiyle beyanname vermektelerdir. Tasarı 87. maddenin anılan 4. fıkrasının kaldırılmasını öngörmektedir. Gerekçe olarak da "vergi idaresine büyük külfetler yüklediği" ileri sürülmektedir. Özgür kabahatten büyüktür. Vergi idaresine külfet yüklediği gerekçesiyle ücretlilere tanınan bu hakkın geri alınması acıdır, düşündürücüdür. Bu hakkın geri alınması durumunda yalnızca ücret geliri olanlarla, ücret geliri yanında başka geliri olanlar arasında büyük bir eşitsizlik yaratılacaktır. Ayrıca tasarıda 87. maddenin 4. fıkrasının 1976 yılından geçerli olmak üzere kaldırılması öngörülmektedir. Bu, bir hukuk faciasıdır. Bu, aleyhe kuralları geriye yürümezliği ilkesinin ayaklar altına alınmasıdır.

ASGARI ÜCRETİN VERGİ DIŞI BIKARILMASI YETMEZ

Anayasanın 61. maddesindeki herkesin mali gücüne göre vergi ödemesi ilkesinin yaşama geçirilmesi ve ücretlilerin vergi yükünün azaltılması için sadece asgari ücretin vergi dışı bırakılması yeterli değildir. Bunun yanısıra kısa dönemdeki çözüm yolları şunlardır: Vergi tarifesi ücretlilerin yaranna yeniden düzenlenmeli, Anayasaya aykırı olan Mali Denge Vergisi ücretlilerden alınmamalıdır. Sermaye sahipleri yaranna ayrıcalıklar yaratan muafiyet ve istisnalar kaldırılmalı, gelirler kazanıldığı yıl içinde vergilendirilmelidir. Vergi kaçakçılığına prim veren Vergi Usul Yasası değiştirilmelidir. Vergi idaresinin ve vergi yargısının seri ve düzeli çalışması için gerekli önlemler gecikmeden alınmalıdır. Ancak tüm bunlara karşın şu nokta da unutulmamalıdır:

Bir ülkenin vergi sistemini değerlendirirken tek tek vergilere değil, bir bütün olarak vergi sistemine ve onun içindeki tüm dolaylı vergiler oranına bakmak gerekir. Bu oranın yüksekliği vergi sisteminin adaletsizliği anlamına gelir. Ülkemizde dolaylı vergiler % 60 civindedir. Bu vergiler hangi sınıf ve zümreye konmuş olursa olsun sonuçta yansıma yolu ile sabit gelirli arasında dağılmaktadır. O halde temelde vergi ile mevcut gelir dağılımını düzeltip, adalet sağlamak olanaksızdır. Alınacak önlemlerle vergi adaleti sadece dar anlamda sağlanabilir. Vergi adaletsizliği kapitalist düzenin doğal uzantısı ve doğal sonucudur.

TÜTED TEKNİK BÜRO KURULDU

Sermayenin, bilim alanında, çalışanlara karşı örgütlenmesi, günümüzde çalışanların üzerinde dikkatle düşünmesi gereken bir olgu haline geldi. Sermaye, bu konudaki örgütlenmesini para babalarının yandaşı bilim adamlarını doyurarak sağlayabiliyor.

Çalışanların buna karşı örgütlenmesinin bir çekirdeği olarak TÜTED içinde, bilimsel ve teknik sorunların sınıfsal yönden incelenmesi, araştırılması, çözüm önerilerinin saptanması ve geniş kitlelerce benimsenilmesi amacıyla bir TEKNİK BÜRO oluşturuldu.

TEKNİK BÜRO ilk adımda yukarıda belirtilen konularda, gerçek bilim adamlarının bir araya getirilmesini, sendikalardan ve diğer demokratik kitle örgütlerinin büro çalışmalarını aktif olarak desteklemesini sağlayacak. İlk aşamada örgütleyici çalışmalarda bulunacak olan teknik büro, daha ileride tüm çalışanların belirtilen konularla ilgili sorunlarına yönelik danışmanlık görevini yüklenicek.

TEKNİK BÜRONUN AMACI

TEKNİK BÜRO, burjuvazinin teknik ve bilimsel konularda, bilimi kendi çıkarları doğrultusunda kullanmasına ve çarpıtmasına karşı, tüm çalışanların sorunlarına doğru, tutarlı ve kalıcı çözümlerini getirmesi, elde edilen bilgilerin, değerlendirme sonuç ve önerilerinin tüm çalışanlara aktarılması ve bu konularda danışmanlık görevinin yürütülmesi için her türlü çalışmayı yapmayı amaçlıyor. Bu amaç çerçevesinde TEKNİK BÜRO, Merkez Yönetim Kurulunun onayı ile diğer demokratik kitle örgütleri, meslek odaları ve ilerici sendikalarla ortak çalışmalar yürütecek.

ÇALIŞMA YÖNTEMİ

Amaçlar doğrultusunda yapılacak çalışmaların yürütülmesini, örgütlenmesini, ilişki ağının oluşturulmasını ve işlerliğinin sağlanmasını TEKNİK BÜRO YÜRÜTME KURULU gerçekleştirecek. Bunun için Merkez Yönetim Kurulunun onayı ile uzmanlık komisyonları oluşturularak çalışmalar yürütecek ve denetim görevini yapacak. Yapılacak çalışmalarda kullanılacak araçlar şöyle sıralanabiliyor: Seminer, toplantı, eğitim çalışmaları, yayın, konferans, panel, kongre, araştırma, yerel ve bölgesel toplantılar, kitle gösterileri.

KISA DÖNEM ÇALIŞMA PROGRAMI

TEKNİK BÜRO kısa dönemde ilk olarak "iş sağlığı ve iş güvenliği" konusunda, konu ile ilgili tüm kuruluş, bilim adamı, demokratik kitle örgütü ve sendikalarla ortak bir toplantı yapmayı kararlaştırdı ve bir uzmanlık komisyonu oluşturmak için çalışmalarına başladı. TEKNİK BÜRO, Mayıs ayı içinde "İş Sağlığı ve İş Güvenliği" konusunda Ankara'da bir panel düzenleyecek. Ayrıca büro, bu konuda Eylül ayında İzmir'de yapılacak bir panele de katılmayı planlıyor.

TEKNİK BÜRO, 19-20 Mart günleri yapılan "Hava Kirliliğine Son" kongre ve açık oturumunun sonuçlarının ilk değerlendirmesini yaptı. Konu ile ilgili bir kitabın basılması için de çalışmalar yürütülüyor.

Haziran ayı içinde TÖB-DER tarafından düzenlenecek olan "Eğitim Kurultayı"na TÜTED TEKNİK BÜRO olarak "Her Kademedeki Teknik Eğitim" konulu bir bildiri ile katılmak için gerekli hazırlık çalışmaları sürdürülüyor.

Ayrıca, yine kısa dönemde, bazı işyerlerinde, örneğin Ankara Belediyesinde, hizmet içi eğitime yönelik seminerlerin verilmesi düşünülüyor.

UZUN DÖNEMDE YAPILACAK ÇALIŞMALAR

TEKNİK BÜRO tarafından uzun dönemde yapılacak çalışmalar şu ana başlıklar altında toplanabiliyor:

- Türkiye'de kaynak kaybı sorunları
- Türkiye'nin bilim politikası,
- Türkiye'nin teknoloji politikası,
- Türkiye'de teknik eğitim

Danışma Kurulu Toplantısı: Sorunlara çözüm getirmede ve yeni öneriler geliştirmede önemli bir araç.

3. DANIŞMA KURULU TOPLANIYOR

Üçüncü TÜTED Danışma Kurulu toplantısı 17 Nisan'da Ankara'da şube temsilcilerinin katılımıyla yapılacak.

Danışma Kurulu, TÜTED'in işleyişi içinde, şube-merkez ilişkisinin doğrudan doğruya kurulduğu bir kurul olması açısından, hayata geçirilmesi, tüm şube yöneticilerinin bu kurulda temsil edilmesi çok önem taşıyor. Bu kurul, örgüt birimlerinin çalışmalar hakkında bilgilerin aktarıldığı, şubelerin ve temsilcilerinin somut sorunlar karşısında elde ettiği deneyimlerin karşılıklı olarak iletildiği, sonuçta tüm bilgiler çerçevesinde örgütlenmeye ilişkin, TÜTED Çalışma Programının işleyişine ilişkin yeni önerilerin üretildiği bir danışma görevini yerine getiriyor. Danışma Kurulunun önemli görevlerinden birincisi, TÜTED'in önündeki dönemde MYK kanalıyla uygulamaya yönelik oluşturacağı kararlarda üyelerle doğrudan bağları olan TÜTED şubelerinin katkılarının sağlanması, ikincisi ise MYK'ca uygulamaya yönelik alınan kararların hayata geçirilmesinde şubelerce elde edilen sonuçların Genel Merkeze aktarılması olarak belirleniyor.

2. DANIŞMA KURULU TOPLANTISININ GETİRDİKLERİ

Bu çalışma döneminde iki kez toplanan Danışma Kurulu, TÜTED'in işleyişine katkılarda bulundu. Özellikle son olarak toplanan 2. Danışma Kurulu merkezi işleyiş ve örgütlenmeye önemli açıklık getirdi.

2. Danışma Kurulu toplantısı sonucunda MYK kararları ile yürürlüğe giren örgütlerarası işbirliği ve eylem birliğinde uyulması gereken ilkeler, gerek TÜTED Genel Merkezi, gerekse şubeler düzeyinde hayata geçirildi. Ocak ve Şubat eylemleri, bu ilkelerin somut olarak uygulandığı bir deney oldu. TÜTED, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini saptıranlara, faşizm ve emperyalizm üzerinde çeşitlenmeler yapanlara karşı ilkelerini kiskançlıkla savundu. Şubelerimiz, 5 Şubat eyleminde örgüt disiplinini bozanları, örgüt ilkelerine karşı gelenleri, bu tavırlarını sürdürmekte devam edenleri dikkatle izliyor. TÜTED Genel Merkezi, merkezi işleyişe aykırı hareketlere, 2. Danışma Kurulu sonrası MYK kararıyla kesinleşen örgüt birimlerimizin uyması gereken ilkelere uymayanlara karşı sonuna kadar duyarlı oldu.

MERKEZİ EĞİTİM PROGRAMI

2. Danışma Kurulu toplantısı sonucunda karara bağlanan diğer önemli bir nokta ise TÜTED'in merkezi eğitim programının hazırlanması oldu. TÜTED Merkez Eğitim Komisyonunca oluşturulan eğitim programı, şubelerimizin de görüşü alındıktan sonra MYK tarafından kesinleştirilecek.

Hazırlanan eğitim programı, TÜTED'in amaçları doğrultusunda teknik elemanların birliğini, sendikal hakların alınmasını, ekonomik demokratik istemlerin savunulmasını, demokratik merkezîyetçi yapı içinde TÜTED üyelerinin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine etkin bir biçimde katılmasını amaçlıyor.

Bu amaçlar doğrultusunda önerilen TÜTED içi eğitimde; teknik elemanları ilgilendiren personel yasa, dernekler yasa, vergi yasaları ile uygulamaya yönelik işçi-memur ayrımı, yan ödeme, bilimsel ve teknik konular, kitle örgütlerinin yapısı ve işleyişi, teknik elemanların sınıfsal konumları ve sendikalaşma sorunları gibi konuları içeren çalışmalar öngörüldü.

3. DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

TÜTED 3. Danışma Kurulu TÜTED'in bugüne kadar geldiği örgütlülük düzeyini daha ileriye götürmek için Nisan ayı içinde yeniden bir araya gelecek. TÜTED Şubelerinin işleyişi ile ilgili geliştirici öneriler ile birlikte TÜTED'in örgütlenme düzeyi ve yönlendiği çalışmalar üzerinde görüşülecek, önümüzdeki aylarda TÜTED çalışmalarının hangi yönde yoğunlaştırılacağına ilişkin öneriler saptanacak.

3. Danışma Kurulunun gündeminde yer alan önemli bir başka madde de Ocak ve Şubat aylarında gerçekleştirilen ekonomik ve demokratik haklar miting ve yürüyüşleri olacak. TÜTED'in tüm örgüt birimlerini etkileyen ve bu arada örgütümüzün 15 gün kapalı kalmasına neden olan miting ve yürüyüşler hakkında şubelerimizin görüşleri aktarılacak.

TÜTED Genel Merkez ve şube yöneticileri, Danışma Kurullarının, örgütün her düzeyde karşılaştığı sorunlara çözüm getirmede ve yeni öneriler geliştirmede önemli bir araç olduğunun bilincindedir ve 17 Nisan'da toplanacak 3. Danışma Kuruluna bu bilinçle hazırlanıyorlar.

K.T. AMME MEMURLARI SENDİKASININ DEMOKRATİK VE EKONOMİK MÜCADELESİ

Kıbrıs Türk Amme Memurları Sendikası Genel Sekreteri A. Zeki Bulunç, TUTED, TÖB-DER ve TÖM-DER yöneticileriyle birlikte...

Geçtiğimiz ay Türkiye'ye gelen Kıbrıs Türk Amme Memurları Sendikası Genel Sekreteri A. Zeki Bulunç, TUTED, TÖB-DER ve TÖM-DER yöneticileriyle de görüştü. KTFD'de memurların sendikalaşma ve grev hakkına sahip olduğunu, kamu kesiminde çalışan 3300 memurdan yaklaşık 3000'inin KT Amme Memurları Sendikasına üye olduklarını anlatan Zeki Bulunç, Türkiye'deki demokratik örgütlerden KTFD'de sürdürdükleri mücadeleyi desteklemelerini istedi. Demokratik örgüt yöneticileri, KTFD'deki ekonomik ve demokratik mücadeleyi yakından izlediklerini, KT Amme Memurları Sendikasıyla gereken her türlü dayanışmayı göstermekte kararlı olduklarını belirttiler. KT Amme Memurları Sendikası Genel Sekreteri Zeki Bulunç yapılan görüşmede özetle şu bilgileri verdi:

"Kıbrıs Türk Federe Devleti (KTFD) nüfusunun yaklaşık 25 bini çalışmaktan oluşmaktadır. Çalışanların yarıya yakın kısmı kamu kesiminde, geri kalanları ise özel kesimde, sanayi, tarım ve küçük imalathanelerde çalışmaktadır.

"1974 yılından itibaren Kıbrıs'ta, gerçek anlamda, sınıfsal mücadele doğrultusunda sendikal hareket başlamıştır. Türk-Sen'den bağımsız sendikaların zaman içinde ilerici yönetim kurullarına kavuşmaları ve ilerici yeni sendikalar kurulması sonucu çalışanların ör-

gütlenmesi yoğunluk kazanmıştır. Çalışanların bilinçlenerek süratle örgütlenmeye başlamaları ve sınıfsal mücadeleye yönelmesi sermaye iktidarı ve Türk-Sen'i yen oyun ve yöntemlere başvurmaya zorlamıştır. Örneğin yapay grevleri düzenlemek, çalışanlara göstermelik ve uygulanmayan hakları alınmış göstermek, ilerici sendikalar hakkında politik ve art niyetli komünist sendikalar şeklindeki iddialar yaygınlaştırılmıştır.

"Kamu kesiminde çalışanların 6 bini memur statüsünde bulunmaktadır. Kıbrıs'ta yasalar memurlara sendikalaşma hakkını vermiştir. Memurların hemen tümü kendi işkollarında sendikalaşmış durumdadırlar. Bu kesim içinde orta eğitim öğretmenleri dışında Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası ile Kıbrıs Türk Amme Memurları Sendikası en güçlü sendikalar. KD Amme Memurları Sendikası tüzüğüne üye olma olanağı verdiği 3300 memurdan yaklaşık 3000'ini bünyesinde toplamış ve gün geçtikçe güçlenen bir sendikadır.

"KTFD'deki memurlar gün geçtikçe sendikal haklarının bilincine varmakta, haklarını alma ve sömürmelerini önleme doğrultusunda sendikalara sahip çıkmaktadırlar. Geçmişte öğretmenler sendikal ve grev haklarını kullanmışlardır. Bugün ise KT Amme Memurları Sendikası aracılığı ile memurlar bu haklarını kullanmaya başlamışlar, çalışanlar aleyhine, serma-

ye lehine çıkarılmak istenen vergi yasasına, konut ve arsa spekülasyonuna karşı ve çağdaş bir personel yasasının çıkarılması doğrultusunda uyarı grevine gitmişlerdir.

"Çalışan kesim içinde KT Amme Memurlarının başlatmış olduğu bu mücadele sermaye iktidarını ve Sarı Türk-Sen'i harekete geçirmiştir. İlerici sendikal hareketi başarısızlığa uğratmak ve bir süre daha sendikacılık oyunu ile işçi sınıfını uyutmak için baskı ve oyunlara girişilmiştir. Bugün KTFD'de sendikal hareket bir yol ayrımına gelmiştir: Ya ilerici sendikalar güçlenerek Türk-Sen'in yıkımını hızlandıracak ya da gerçek sendikacılık bir süre daha geciktirilecektir. Bunu günümüzde belirleyecek olan gösterge KT Amme Memurları Sendikasının yürüttüğü mücadelenin zaferle sonuçlanmasıdır.

"KTFD'de memurların sendika kurma ve grev hakları bulunmasına karşın bugün bir grev, lokavt ve toplu sözleşme yasası yoktur. Önümüzdeki günlerde grev yasasının çıkarılması olasılığı vardır. Ancak KTFD'de sermaye iktidarının, grev yasasını çıkarırken memurlardan geri alamayacağı grev hakkını çeşitli yöntemlerle kayıtlama ve fiilen bu hakkın kullanılmasını olanağını ortadan kaldırma uğraşısına da girmesi beklenmelidir."

İngiltere

"GELECEĞİMİZİ PATRONLARIN ELİNE BIRAKAMAYIZ"

İngiltere'deki teknik elemanların sendikal örgütü TASS, bu yıl başında yayınladığı bir açıklamada, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik bunalıma ilişkin görüşlerini belirtti. Bunalımın özellikle teknik elemanların yoğun olarak çalıştığı endüstri kesimlerinde etkisini duyurmağa başladığı anlatılan açıklamada, "geleceğimizi patronların ya da hükümetlerin ellerine bırakamayız, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da ülkemiz ekonomisinin sağlıklı bir gelişim içinde olması için gerekli her mücadelede yerimizi alacağız" deniliyor.

TASS, kısa adı AUEW olan Mühendislik İşçileri Sendikasının "Technical, Administrative and Supervisory Staffs Section" diye adlandırılan bir alt bölümü. TASS'ın bünyesinde çeşitli mühendislik dallarında çalışan teknik elemanlarla birlikte, bu dallardaki idari personel de yer alıyor. Mühendislik işkollarındaki emekçilerin önemli bir çoğunluğunun üye olduğu TASS ve AUEW İngiltere'nin tek etkin sendikal konfederasyonu olan TUC'a bağlı. TASS'ın ülkedeki son ekonomik gelişmelere ilişkin olarak yaptığı açıklamada özetle şöyle deniliyor:

"Bir zamanlar dinamik gelişmelerin yaşandığı mühendislik işkolları, ülkemizde bugün ekonomik bunalımın en yoğun hissedildiği bir alan oldu. Gerekli yatırımların yapılmaması, güvensizlik, verilen kötü kararlar, üretim birimlerini genişletme yerine getirilen rasyonalizasyon tedbirleri; endüstride köşebaşlarını

tutanların izlediği bütün bu politikalar, hepimizi ülkemiz endüstrisinin geleceğine ilişkin temel sorunlar üzerinde düşünmeğe yöneltiyor.

"Ülkemizin geleceği tek başına hükümetin veya patronların ellerine terk edilmeyecek kadar çok önem taşıyor bizim için. Ülke ekonomisi geriletiliyor. Hükümet, enflasyonu önlemek için kamu harcamalarını kısıtı ve ekonomik gelişmeyi durdurdu. Ve endüstri hâlâ kendi geleceğine dönük yatırımlar yapmaktan çekiniyor. Bütün bunlar sonuçta neler getiriyor? Bunlar sonuçta; haklarımızı elde etmek, koşullarımızı iyileştirmek için verdiğimiz mücadelelerin geriletilmesi, ertelenmesi ve gemi, uçak yapımı, inşaat endüstrisi, bilgisayar ve enerji dallarında, endüstrinin diğer bütün alanlarında yüzbinlerce kişinin işlerini kaybetmesi demektir.

"TASS, bütçeye getirilen kısıntıların kaldırılması ve ekonomik gelişmeye hız verilmesini istediğini söylemektedir. TASS, üyelerinin iş güvenliklerinin sağlanması için her zaman mücadele vermiştir. Üyelerimiz, hangi hükümetin iktidarında olursa olsun, işsizliğe karşı verilen her mücadelede yerlerini almışlardır.

"Mühendislik ve gemi yapım sendikalarının tâ 1950'lerde yayınladığı Mühendislik Planı'nda, mühendislik, makina imalat ve gemi yapım endüstrilerini bekleyen tehlikeler konusunda gerekli uyarıları yapmıştık. Mühendislik ve gemi yapım endüstrilerinin modernleştirilmesi ve çok sayıda TASS üyesinin çalıştığı, uçak yapım, bilgisayar ve elektronik endüstrile-

rinde daha yeni teknolojiler geliştirilmesi gerekliliğini durmadan tekrarladık.

"TASS, ülkemiz endüstrisini, özel sermayenin doymak bilmez hırslarının tasallutundan korumak için yürütülen her kampanyada etkinlikle yer aldı ve çoğu kampanyanın başlatıcısı oldu. Eğer işçilerin sendikal mücadelesi olmasaydı, bugün ülkemiz nerelerde olurdu? Eğer her şeyimizi patronların insafına bıraksaydık, bugün nerelerde olurduk? Onlar sadece kendi kârlarını artırmaya bakıyorlar. Ne işsizlik, ne de ekonominin sorunları onları ilgilendirmiyor. Yurttaşlarımızın güvenini kazanan sendikalardır, patronlar değil.

"Geçmiş olayları hatırlayın. Rolls-Royce firmasını kapanmaktan kurtarmak için yapılan oturma grevinde, Concorde ve HS146 uçağı projelerinin uygulanmasını sağlamak için yapılan mücadelede, Amerikan yapısı bilgisayarlar almak yerine ülkemiz bilgisayar endüstrisini geliştirmek için yürütülen kampanyada, yerli otomobil endüstrisini yabancı girişimlerden korumak için verilen mücadelede, ülkemiz endüstrisinin hayati alanlarındaki bütün bu tür mücadelelerde mutlaka TASS'ın bayrağı gözünüze çarpacaktır. Ülkemizin gelecekteki refahı için, iş için sürdürülen bütün bu mücadelelerde TASS etkin olarak yerini almıştır.

"TASS, güçlü mücadeleler veren bir örgüt, üyelerinin her yöndeki çıkarlarını koruyan bir sendikadır. Ülkemiz endüstrisi ne zaman ve nerede bir tehditle karşı karşıya kalırsa ve savunulması gerekirse, TASS'ın mücadele bayrağı orada olacaktır."

TÜTED ANTALYA ŞUBESİ GENEL KURULU YAPILDI

TÜTED Antalya Şubesi Genel Kurul toplantısı 26 Mart günü yapıldı. TÜTED Merkez Yönetim Kurulu üyeleri Necdet Bulut ve Hamit Mengüç'ün de katıldığı genel kurul toplantısında yapılan seçimler sonunda yeni dönem şube yönetim kurulunda şu üyeler görev aldılar: Servet Bozkurt, Nazmi Yılmaz, Nuri Özden, Ruşen Tuğcuoğlu, Beyazıt Büyükyıldırım, Gürel Şirin ve Ömer Faruk Gür.

"ADMMA YÜKSEK OKULUNDA CAN GÜVENLİĞİ SAĞLANMALIDIR"

Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Yüksek Okulunda 28 Mart günü başlayacak dönem sonu sınavlarında can güvenliğinin sağlanmasını isteyen demokratik örgütler, bu konuda bütün ilerici kişi ve kuruluşları çaba göstermeye çağırdılar. TÜTED Genel Merkezinin, TÖB-DER, TİM-DER, TMMOB ve diğer demokratik örgütlerle birlikte yaptığı açıklamada özetle şöyle deniliyor:

"Egemen güçlerin baskı ve terör uygulamalarının yoğun bir şekilde görüldüğü yerlerin başında eğitim kurumları gelmektedir. Eğitimin ve eğitim kurumlarının faşistleştirilmesine, öğrenci eğitim sistemine karşı çıkan öğretmenler, öğrenciler saldırıya uğramakta, öldürülmektedirler. Bugün Türkiye'de birçok eğitim kurumu polis desteğinde bir avuç zorbanın işgali altındadır ve buralarda öğretim-öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği kalmamıştır.

"Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi ve Yüksek Okulu da faşist baskı ve terörün en yoğunlaştığı okullardan birisidir. 12 bin 500 öğrencisi bulunan bu okul polis desteğinde 40-50 faşist komando tarafından işgal edilmiş, idare-faşist komando-polis işbirliği sonucunda çok büyük öğrenci kitlesinin öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği yok edilmiştir. MC'nin işbaşına gelişinden bu yana bu okulda çıkan olaylarda 6 devrimci öğrencinin öldürülmesi, yüzlercesinin yaralanması bunun somut göstergesidir.

"28.3.1977 tarihinde ADMMA-YO' da dönem sonu sınavları başlayacaktır. Okulda can güvenliği sağlanmadığı takdirde binlerce öğrenci sınavlara giremeyecek ve bir sene kaybetmiş olacaktır. Bunun için dönem sonu sınavlarının tüm öğrencilerin can güvenliğinin sağlandığı bir ortamda yapılması gerekmektedir.

"Demokratik örgütler olarak ADMMA-YO'nda dönem sonu sınavlarının can gü-

venliği ortamında yapılabilmesi için okuldaki polis desteğindeki faşist işgalin kırılması, için tüm ilerici kişi ve kuruluşların çaba göstermesi gerektiğini kamu oyuna duyururuz."

TÜTED KAYSERİ ŞUBE YÖNETİM KURULU GÖREV BÖLÜMÜ YAPTI

6 Mart günü yapılan olağanüstü genel kurul sonunda göreve gelen TÜTED Kayseri Şubesi Yönetim Kurulu, Ali Arıyı başkanlığa, Mithat Dursun'u sekreterliğe, İsmet Yıldırım'ı saymanlığa getirdi. Yönetim kurulunda, Hüseyin Aşık, Hüseyin Kaan, Aydın Doğan ve Cuma Kılıç üye olarak görev aldılar.

TÜTED DIYARBAKIR ŞUBESİ KURULUYOR

TÜTED Merkez Yönetim Kurulu 14 Mart günü yaptığı toplantıda aldığı bir karar ile Diyarbakır şubesinin kurulması konusunda Sami Koç, Ahmet Ateşşönmez, M. Emin Özdemir, Ahmet Tan, Gülabi Polat, Latif Leblebici ve Hasan Aydoğan'ı kurucu yönetim kurulu olarak görevlendirdi.

TÜTED KONYA VE ADIYAMAN YEREL TEMSİLCİLİKLERİ ATANDI

TÜTED, Merkez Yönetim Kurulu, Konya yerel temsilciliğine Ragıp Pekdiğer'i, Adıyaman yerel temsilciliğine de Nazım Koçak'ı atadı. Bilindiği gibi TÜTED tüzüğü şube kurulması için gereken potansiyelin bulunmadığı yerlerde TÜTED çalışmalarını yürütmek üzere yerel temsilcilikler kurulmasını öngörüyor. Konya ve Adıyaman yerel temsilciliklerinin görevleri, bu kentlerde TÜTED şubelerinin kurulmasıyla sona erecek.

Konya temsilciliğine atanan Ragıp Pekdiğer, daha önce TÜTED Manisa Şube Başkanlığı görevini yürütmüştü. Adıyaman temsilciliğine atanan Nazım Koçak ise, geçtiğimiz yıllarda TÜTED Ankara Şubesi üyesi olarak çalışıyordu.

TÜTED DENİZLİ ŞUBESİ OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU YAPILDI

TÜTED Denizli Şubesinin 1. Olağanüstü Genel Kurulu, 20 Mart günü TÖB-DER lokalinde yapıldı. Merkez Yö-

netim Kurulu üyeleri Yiğit Sayılğan ile Hamit Mengüç'ün de katıldığı ve divan başkanlığına seçildikleri genel kurul çalışmalarını sonunda göreve getirilen yeni şube yönetim kurulu şu üyelerden oluşuyor: Mustafa Kurt, Kemal Kocayigit, Vahit Dinar, Ahmet Sinkil, Kerim Turan Ali Sarıca ve Sadullah Özgeçer.

TÜM İKTİSATÇILAR BİRLİĞİ VE DİĞER DEMOKRATİK KURULUŞLARIN KAPATILMASI PROTESTO EDİLİYOR

Tüm İktisatçılar Birliği, Ankara Kadınlar Derneği, Devrimci Halk Kültür Derneği ve İlerici Gençler Derneğinin Ankara Valiliği tarafından faaliyetten alınulmasını protesto eden demokratik kuruluşlar, böyle girişimlerin verilmekte olan mücadeleyi durduramayacağını belirttiler. TÜTED'in, TÖB-DER, TİM-DER, TMMOB ve diğer örgütlerle birlikte bu konuda yaptığı açıklamada özetle şu görüşler yer alıyor:

"Egemen sınıfların bunalımının gitgide arttığı, bu bunalımın yükünü emekçi sınıfların sırtına yüklemek için faşist baskıların yoğunlaştığı günümüzde, MC hükümeti demokratik kuruluşları birbiri ardına kapatmaktadır.

"Grev yapan işçilerin kurşunlandığı, iş bulmak için sıra bekleyenlerin oluşturduğu kuyrukların uzadığı, hayat pahalılığının inanılmaz bir hızla arttığı, devrimci, ilerici, yurtsever ölümlerinin gündelik olaylardan sayıldığı bu ortamda egemen güçler, emekten ve bağımsızlıktan yana mücadele eden demokratik kuruluşları susturmaya çalışıp, kapatmakla onların mücadelesini sona erdirebileceğini sanmaktadır.

"Bilindiği gibi geçtiğimiz aylarda AYÖD, TİM-DER, TÜTED, PİM gibi demokler kapatılmış, TÖB-DER ise iki kez kapatılmıştır.

"Bu baskıların bir örneği ekonomi biliminin halkın mücadelesi yararına kullanılmasını savunan TÜM İKTİSATÇILAR BİRLİĞİ'ni Ankara Valisinin yasa dışı bir tutumla gerekçesiz olarak 1 ay süreyle faaliyetten menetmesidir.

"Kadınların antiemperyalist, antifaşist saflarda daha aktif yer alması için çalışan bir demokratik kuruluş olan Ankara Kadınlar Derneğinin 14.3.1977 tarihinden itibaren faaliyetten alınulması onların mücadele azmini yok edemeyecektir.

"TİB, AKD ve en son olarak kapatılan Devrimci Halk Kültür Derneği ile İlerici Gençlik Derneği, bu yasa dışı uygulamaların ne ilk ne de son örneğidir. Biz demokratik kuruluşlar olarak, kapatma olaylarını kınar, bu uygulamaların mücadelemizi durduramayacağını kamuoyuna duyururuz."

TÜTED SIVAS ŞUBESİ: "FAŞİZAN KEYFİ YÖNETİMLERİN UZUN SÜRMEYECEĞİNE İNANIYORUZ"

TÜTED Sivas Şubesi, Topraksu 13. Bölge Müdürlüğünde ve diğer işyerlerinde artan baskı ve kıyımları açıklayarak, "faşizan ve keyfi yönetimlerin uzun sürmeyeceğine inanıyoruz" dedi. 13. Bölge Müdürlüğündeki olayların, MC iktidarı döneminde bütün kamu kuruluşlarında ve işyerlerinde çalışan yurtsever ve ilerici kesim üzerinde sürdürülen faşizan baskıların bir uzantısı olduğu belirtilen TÜTED Sivas Şubesi açıklamasında özetle şu görüşlere yer veriliyor:

"13. Bölgede baskılar gittikçe artan boyutlara varmıştır. Ne biçimde ve kimler tarafından yönetime getirildikleri belli olan yöneticiler, kendi ağababalarına şirin görünmek için ellerinden gelen her çabayı sarfetmektedirler.

• Ziraat Mühendisleri Odasının 23. Genel Kuruluna delege seçmek üzere 22 Ocak günü yapılan Sivas toplantısında, Topraksu Bölge Müdürü Erdoğan Yücel'in aday olarak gösterdiği kişiler seçilemeyince, bölge müdürü kuruluşunda çalışan ilerici teknik elemanlar üzerindeki baskıların artmıştır.

• Ziraat Mühendisleri Odasının genel kuruluna katılmak isteyen iki delegeye izin vermeyen bölge müdürü, genel kurula katılımı engellemek için cumartesi günü fazla çalışma koymuş, bu çalışmaya gelmeyen teknik elemanlar hakkında yasal bir dayanağı olmadığı halde soruşturma açmış, iki teknik elemana kınama cezası vermiştir.

• Bölgede amir durumunda bulunan kişiler, hergün bir cezaevi müdürü gibi odaları kontrol etmekte, iki kişiyi yan yana gördüklerinde sudan nedenlerle sorguya çekmektedirler. Belirli teknik elemanların hazırladıkları raporlar ve projeler, keyfi bahanelerle dört beş kez geri çevrilmekte, çalışanlar arasında bu tür davranışlarla huzursuzluk yaratılarak iş verimi düşürülmektedir.

• Çalışanlar üzerinde kurulmak istenen baskı, işçiler arasında daha da yaygınlaştırılmaktadır. İşçilere söz ve düşünce özgürlüğü tanınmamakta, sendika seçme özgürlükleri ellerinden alınan işçiler, işverene uşaklık eden bir san sendikaya girmeleri için zorlanmaktadır.

• Sivas'ta baskılar sadece Topraksu da görülüyor. Elektrik Mühendisi Celal Akyol, DDY'deki işinden MC'nin ortağı bir siyasal partinin baskısıyla sürülmek istenmiş, buna karşı istifa eden ve TEK'e giren Akyol'un üzerindeki baskılar bu kurumda da sürdürülmüş ve arkadaşımız bu kez de Kayseri'ye sürülmüştür.

Demokratik güçlerin ortak mücadelesi faşizme geçit vermeyecektir

12 Mart'ın yıldönümü dolayısıyla TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker'in, TÖB-DER, TİM-DER, TMMOB ve diğer demokratik örgütlerin başkanlarıyla birlikte yayınladığı ortak basın bildirisi aynen şöyle:

"Emperyalizmle bütünleşmiş egemen güçler, artan bunalımlarını gidermek, yükselen sosyal muhalefeti bastırmak üzere 6 yıl önce bugün, 12 Mart faşizmini tezgahladılar. Bilindiği gibi faşizm en genel tanımıyla; tekeli sermayenin en soyguncu, en şoven, en kan dökücü kanadının açık diktatörlüğüdür. Elbetteki bu olgu, yani faşizm, her ülkenin ulusal özelliklerine göre biçimlenir. 12 Mart muhtırası ile ülkemizde de bu olgu gerçekleştirilme yoluna gidilmiş, ancak demokratik güçlerin etkin direnci ile geriletmiştir.

"Hatırlanacağı gibi bu süreç içinde, binlerce yurt-

sever tutuklanmış, en canice işkencelere uğratılmış, 100'e yakın devrimci katledilmiştir. Halkıyı ile kabut edilen 1961 Anayasası halka danışılmadan geriye doğru değişikliklere uğratılmıştır. Bu dönemde sürekli grev yasaklamaları ile, faşizmin asıl hedefinin işçi sınıfı olduğu kanıtlanmıştır.

"Memurların sendikal haklarının ortadan kaldırılması, siyasi parti ve kitle örgütlerinin kapatılması, düşünce ve yayın özgürlüklerinin darbelenmesi, yaygın kitap toplama, yasaklama ve yoketme işlemlerinin yoğunlaştırılması, bu dönemin en belirgin uygulamalarındandır.

"Bugün de 12 Mart benzeri faşist baskı, terör ve uygulamalar sürmektedir. Siyasi cinayetler, işkenceler, yayın yasakları, demokratik kitle örgütleri üzerindeki baskıları yaşadığımız günlerin somut gerçeklerin-

dendir. Eğitimin faşistleştirilmesi, devlet dairelerine faşistlerin yerleştirilmesi, öğrenci-öğretmen-memur-tekniç eleman kıyımının yoğunlaştırılması günümüzün özelliklerindedir. Tüm bu olgular göstermektedir ki, egemen güçler yeni 12 Mart'lar peşindedir. Daha açık deyişle açık faşist diktatörlük peşindedirler.

"Ancak, egemen güçlerin faşist baskılarına karşı, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halkımız kararlı mücadelesini sürdürmektedir. DGM olayında da görüldüğü gibi, devrimci - demokratik güçlerin dayanışması ve ortak mücadelesi, faşist baskılara karşın sonuç alabilmektedir. Tüm demokratik güçleri ve kuruluşları faşizme ve bugünkü faşist baskılara karşı saf tutmaya çağırıyor ve tüm ülkelerde ve ülkemizde faşizme karşı mücadelede hayallerini yitiren devrimcileri saygıyla anıyoruz."

HAVA KİRLİLİĞİ KONGRESİ

TÜTED Ankara Şubesinin, İlerici Kadınlar Derneği Ankara Şubesi ve Kimyagerler Derneği ile birlikte düzenlediği "Hava Kirliliğine Son" kongresi, 19-20 Mart günleri Ankara'da yapıldı.

Kongrede, hava kirliliğinin sınıfsal özü üzerinde durularak, bu kirlenmenin kapitalist düzenin bir parçası olduğu vurgulandı. Kongrede yapılan konuşmalarda, hava kirliliğine karşı mücadelenin, sömürüyü sınırlandırma mücadelesinden ve köklü bir yaklaşımla bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinden ayrılmıyacağı belirtildi.

Kongrenin ikinci günü yapılan ve hava kirliliğini önlemeye ilişkin önerilerin tartışıldığı panelde, kısa ve uzun dönemde alınması gereken önlemler üzerinde görüşüldü, örneğin alarm durumunda alınacak önlemler üzerinde duruldu.

Kongreyi düzenleyen örgütler, alınması gereken önlemlerin uygulamaya konulabilmesi için Başbakanlığa bağlı, meslek odalarını, sendikaları ve kitle örgütlerini içeren bir organ kurulmasını önerdiler ve bu konuda yapılacak her türlü girişime destek olacaklarını açıkladılar.

"Hava Kirliliğine Son" kongresinde söz alan ko-

nuşmacılar, kirliliğin en yoğun biçimde Ankara nüfusunun yüzde 20'sini oluşturan ve kaloriferli konutlarda oturanlar tarafından artırıldığını, oysa bu kirlilikten kentin neresinde oturursa olsun bütün emekçilerin etkilendiğini anlattılar. Konuşmacılar, hava kirliliğinin önlenmesi için getirilecek uygulamaların bedelinin de kirlenmeye neden olan azınlık tarafından karşılanması gerektiğini belirttiler.

Kongrede yapılan konuşmalarda, hava kirliliğinin yapısal nedenleri üzerinde duruldu. Bu nedenler arasında, kentsel topraktaki özel mülkiyet sonucu doğan arsa spekülasyonu, kapitalist kentleşmenin ürettiği aşırı kent yoğunlukları, ulusal enerji politikasının yokluğu, dışa bağımlı montaj sanayii sayılıyordu. Hava kirliliğine karşı getirilecek köklü çözümlerin, konut ve kentleşme sorununun çözümü ile birlikte uygulanabileceğini belirten konuşmacılar, bu sorunların çözümünün bugünkü kapitalist sömürü düzeni içinde mümkün olamayacağını anlattılar. Kongrede ayrıca, hava kirliliğinin ve genel olarak çevre kirlenmesinin bugün kentler ve ülkeler ölçeğini aştığı, uluslararası boyutlar kazandığına işaret edilerek, bu konularda Helsinki Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansının

kararlarının hayata geçirilmesi gerektiğine değinildi.

"Hava Kirliliğine Son" kongresinde, kısa dönemde bugünkü düzen içinde alınabilecek önlemlerin bulunduğu belirtilerek, bu önlemlerin gerçekleştirilmesi için mücadele edilmesi gerektiği anlatıldı. Kongrede saptanan bazı kısa dönemli önlemler şöyle sıralanıyor:

- Gecekondu ve sobalı konutlara kok kömürü, kaloriferli apartmanlara ise, koklaştırılmış ya da düşük kükürtlü linyit temini ve bütün kömür dağıtım ve satışlarının devlet eliyle düzenlenmesi,
- Dumansız yakım için gerekli brülör ve baca tasarımlarının yurdumuzda geliştirilmesinin teşviği, yüksek binaların bacalarına artma tesislerinin konmasının mecburi tutulması,
- İmar yönetmelikleri ile yapılarda daha iyi yalıtımın, böylelikle ısıtmada yakıt tasarrufunun sağlanması,
- Kalorifer ateşçilerinin eğitiminin, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının, Genel-İş Sendikası ile işbirliğiyle vererek, çok daha geniş, yaygın ve ciddi bir şekilde ele alınması,

TRT FAŞİSTLEŞTİRİLEMEZ

DISK Yeni Haber İş Sendikası, TUM-DER, TMMOB ve TÜTED, Ankara'da birlikte düzenledikleri "TRT FAŞİST İŞGALDEN KURTARILMALIDIR" forumunda yaptıkları ortak açıklamada, "mücadelemiz Karataş ve kliği TRT'den gidinceye, Danıştay kararları uygulanıncaya, TRT tüm faşistlerden temizleninceye ve halkın örgütlü biçimde denetleyeceğine özerk bir TRT kuruluncaya kadar devam edecektir" dediler. Sendikaları 107 emekçinin yasa dışı yollarla TRT'deki işlerine son verilmesini, faşist baskılara boyun eğmeyen çok sayıda yapımcı ve yöneticinin görevden uzaklaştırılmasını, TRT'ye faşist kadroların doldurulmasını ve kurumun faşizmin borazanı durumuna getirilmesini protesto eden örgütlerin açıklamasında özetle şu görüşler yer alıyor:

"Yasalara, demokratik örgütlere, basına, siyasi partilere, TRT çalışanlarına ve kısacası halka rağmen, yasa dışı yönetimini sürdürmekte olan Karataş, halka saygısızlığını son noktasına vardırmıştır. Karataş, yargı organlarının kesin kararına rağmen MC güdümlü yayınlarıyla halkımıza karşı takındığı tutumun hesabını ergeç verecektir. İnaniyoruz ki, emekçi halkımız, Karataş ve benzeri kuklaları ve ipleri ellerinde tutan faşist politikacıları en kısa zamanda yönetimden uzaklaştıracaktır."

"TRT FAŞİST İŞGALDEN KURTARILMALIDIR" forumunda bir konuşma yapan TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, TRT'yi faşistleştirme operasyonuna karşı mücadelenin temel koşulunun bu mücadelenin örgütlü verilmesi olduğunu belirterek özetle şöyle dedi:

"Faşist baskı ve uygulamalar karşısında 'yansız-

"TRT FAŞİST İŞGALDEN KURTARILMALIDIR" forumunda konuşan TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, faşist TRT yönetimine karşı verilecek mücadelede örgütlülüğün önemi üzerinde durdu.

lık' sözkonusu olamaz. Faşizm, kendi yanında yer almayan herkese karşıdır. Tüm ilerici, demokratik TRT çalışanları demokratik kitle örgütlerinin saflarında toplanmalıdır, güçlerini birleştirmelidir. Bu demokratik kitle örgütleri bugüne dek TRT'deki demokratik mücadeleyi sürdüren örgütlerdir. Bunların dışında işyeri düzeyinde kurulacak yeni örgütler arayışı yan-

lıştır. Faşizme karşı mücadele güçlü örgütlerle verilir.

"Her faşist uygulama, demokrasiden yana olanları daha bir bilemeli, daha bir kararlı hale getirmelidir. Sürülenler, gittikleri yerlere demokrasi için mücadele azmini, mücadele bilincini, örgütlenme bilincini götürmelidirler. Gittikleri yerlerde demokrasi için mücadele bayrağını, örgütlenme bayrağını açmalıdırlar."